

הכנסת העשרים ושלוש

יוזם: חבר הכנסת יזהר שי

51/23/פ

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון – השתתפות בדיון ובהצבעה מרחוק במצב חירום) (הוראת שעה)

הוספת סעיף 26א¹. 1. בחוק יסוד: הכנסת¹, אחרי סעיף 26 יבוא:

"השתתפות בדיון 26א. חברי הכנסת שאינם יכולים לנכוח בישיבה של הכנסת או של ועדה של הכנסת, בשל הדבקה או בהצבעה מרחוק במצב חירום חשש להדבקה, לרבות בידוד, בקשר לנגיף הקורונה החדש, יהיו רשאים להשתתף מרחוק בדיון ובהצבעה במליאת הכנסת ובוועדות הכנסת אף אם אינם נמצאים במקום בו מתקיימת הישיבה, באמצעות כלים טכנולוגיים המאפשרים זיהוי קולי וחזותי; פרטים ייקבעו בחוק או בכללים שתקבע ועדת הכנסת."

הוראות סעיף 26א לחוק-יסוד: הכנסת, כנוסחו בחוק-יסוד זה, יחולו לתקופה הוראת שעה של שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק-יסוד זה.

דברי הסבר

ישיבות מליאת הכנסת והוועדות מתקיימות ככלל במשכן הכנסת, ורשאים להשתתף ולהצביע בהן רק חברי הכנסת הנוכחים בדיון. לעניין מיקום הישיבה, קובע סעיף 26 לחוק יסוד: הכנסת כי "ישיבות הכנסת יהיו במקום מושבה, אולם בנסיבות מיוחדות רשאי יושב ראש הכנסת, בהתייעצות עם הסגנים, לכנס את הכנסת במקום אחר". תקנון הכנסת מוסיף בסעיף 111(א) כי "ישיבותיהן של ועדות הכנסת יתקיימו במשכן הכנסת; ועדה רשאית, באישור מראש של יושב ראש הכנסת ובמקרים מיוחדים, לקיים ישיבות מחוץ למשכן הכנסת." לעניין ההצבעות במליאה קובע סעיף 36(א) לתקנון כי חבר הכנסת יצביע "ממקום מושבו הקבוע בלבד".

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 69.

לפני כשנתיים התגאתה הכנסת בפרויקט "כנסת תמיד", שבמסגרתו ערכה תרגיל שיאפשר את העבודה ממכון ון ליר במצבי חירום. מטרת התרגיל הייתה היערכות לרציפות הדיונים בבית המחוקקים במקרה שמשכן הכנסת מושבת. ואף על פי כן, אין מענה בחוק ובתקנון הכנסת, ואף לא בפרויקט "כנסת תמיד", למצב שבו אין ביכולתה של הכנסת לקיים את דיוניה באופן סדיר נוכח התפשטות מגיפת הקורונה, כאשר חלק מחברי הכנסת נמצאים בבידוד, והנחיות משרד הבריאות (על אף שאינן מחייבות את הכנסת) מורות על הקפדת מרחק ומגבילות תכולת אנשים בחדר. קיימים כלים ופתרונות טכנולוגיים רבים אשר מאפשרים דיונים והצבעות מרחוק, אולם החוק הקיים לא מתיר שימוש בהם. על כן מוצע לערוך תיקונים על מנת שהכנסת תהיה ערוכה ומוכנה להפעיל את כלל האמצעים, בכדי להבטיח את המשך פעילותה הסדיר, כפי שעושים פרלמנטים שונים בעולם.

לאור האמור, מוצע להוסיף סעיף לחוק-יסוד: הכנסת, אשר יחול למשך תקופה של שלושה חודשים, ויאפשר לחברי הכנסת שאינם יכולים לנכוח בישיבה של הכנסת או של ועדה של הכנסת, בשל הדבקה או חשש להדבקה, לרבות בידוד, בקשר לנגיף הקורונה החדש, להשתתף מרחוק בדיון ובהצבעה באמצעות כלים טכנולוגיים המאפשרים זיהוי קולי וחזותי. ככל שתידרש השלמה להוראה זו היא תיקבע בחוק או בכללים שתקבע ועדת הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ו בניסן התש"ף – 20.4.20